

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 55. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adának vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

„KELET“

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt.	Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt.	Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Pest, márcz. 1. 1871.

(A.) Ki az európai pártok életét és belviszonyát figyelmes szémmel kíséri, bizonyára már rég észrevehette, hogy nem létezik párt, mely tagjainak privát meggyőződésére oly kevés pressiót gyakorol, mely tagjai irányában annyi toleranciával viseltetik s reájok oly kevésbé erőszakolja saját akaratát, mint a magyar képviselőház többsége, a Deák-párt. Az egyes tagokat egyedül az 1867-diki kiegyezés fűzi állandóan össze. Ki e kiegyezés alapján áll, bele tartozik a párt keretébe s meg lehet győződve, hogy a belpolitika terén a párttól eltérő nézetein senki erőszakot nem teend. Az ó-conservatív elemek éppen úgy érvényesíthetik magokat, mint a radicalis iránylatok s Hoffmann Pál képviselő ismert esete kellően megvilágítja állításunk igazságát. Ő nemcsak ellenzte a megkérdésben a párt eljárását, hanem oly rendkívüli hévvel támadta meg azt, mintha a szélső baloldal padjain ülne. De azért Hoffmann úr ma is tagja a Deák-pártnak, melynek eszébe sem jutott őt azért, mert bizonyos ügyben más meggyőződést vall, kebeléből kirekeszteni.

Azonban vannak emberek, kik a párt ez elnézésével s toleranciával a legrutább módon visszaélnének. Olvasóink már ismerni fogják a képviselőház mai ülésének folyamát. Wahrman Mór képviselő több nap előtt indítványt terjesztette a ház elé, melyben a vaspályáinkon roppant mérvben elharapódzott közlekedési akadályok elhárítására hívja fel a kormányt. Az indítvány ma került a ház plenuma elé. A tárgyalás folyamát Gorove István közlekedési miniszter nyitotta meg, kijelentvén, hogy Wahrman indítványát egész terjedelmében elfogadja s gondoskodni fog, hogy a benne letett eszméket és kívánalmakat mielőbb életbe léptesse. Ezen loyális nyilatkozatot az egész ház osztatlan tetszéssel fogadta, midőn — Vas Samu gróf után — dr. Falk Miksa, a „Pester Lloyd“ szerkesztője s valóban csak a kormány kegyelméből Kőszegh városának képviselője fölkel s oly szűzbeszédet rögtönzött, mely a pártban általában megbotránkozást és visszatetszést szült. Szónok megelégedettnek jelenti ki magát Gorove válaszával, azonban azon ürügy alatt, hogy támogatni akarja a kormányt, a titkos támadások egész özönét bocsátá ellene. De beszédének nem ezen része költé fel a közmegebotránkozást, ámbár mindenki tudja, hogy éppen dr. Falk úr nincs hivatva a kormányval szemben az erényhős szerepét játszani. De végül az egész párt ellen fordult s oly színben tüntette fel, mintha az a kormány kedvéért a legfontosabb igazságok kimondásától is tartózkodnék s az egész pártban egyedül ő neki lenne bátorsága a szabad szót, a tiszta meggyőződést hangoztatni. Deák Ferencz azonnal figyelmeztette őt amaz arroganciára, mely e szavakban rejlik, s valóban éppen azon körülmény, hogy Falk úr saját pártjáról ilykép nyilatkozni merészelt a nélkül, hogy a pártkötelékből kirekesztetett volna, elég világos példája annak, hogy a párt megtűri és elviseli a szabad szót.

Különben dr. Falk úr mai beszéde egy fontos ügyben adott felvilágosítást. Eddig képviselőink nem igen tudták, minő viszonyban áll Falk úr az ugynevezett Lónyay-fractionhoz. Sejték ugyan, hogy ő sem idegen ama fondorlatokhoz, melyek zavart akarnak a végből csinálni, hogy majdan halászhasanak benne, de még sem tudták biztosan. Ma már a titok fátyola lelebbent s mind az ő, mind német lapja magatartásának benső rugóit ismeri a világ s e sze-

rint itéli meg lovagiatlan támadásainak értékét. A kormányra nézve a dolog azon tanúsággal jár, hogy máskor jobban ítélje meg azon férfiakat, kiket protectionjában akar részesíteni.

Erdélyi muzeum-egylet.

II. Igazgatói jelentés.
(Vége.)

Az ásvány-, kőzet- és kővület-tár szaporodása:

- 1) 300 darab kőzet Erdélynek keleti és nyugoti részeiből.
- 2) 60 d. kőzet a Vlegyászáról s környékéből.
- 3) 440 darab csiga kővület (Cephalopoda) A.- Rákos-ról a Lias alakzatból.
- 4) 400 d. kővület (Gastropoda, Echinodermata és Elatobranchia) a csákyai felső Jura alakzatból.

Mindezek Herbach Ferencz segédőr szorgalmát tanúsítják.

- 5) 50 d. kőzet és kővület a Gurbo völgyéből a monostori határról, (Herbach F. és Herman O. gyűjtése.
- 6) 5 darab kőzet és egy sorozat kővület (Bryozoa és Echinodermata családokból) a Hója szőlőhegy aljáról (Herbach F. és Schuster K. gyűjtése.)

Az előbbi 6 szám alá sorolt, tudományos rendszerrel gyűjtött kőzetek, melyeknek száma 1250-t meghalad a már meglevőkkel együtt arra az alapos reményre jogosít, hogy ha csak három négy évig így haladhatunk, illető gyűjteményünk Erdély geológiája képét oly fényesen fogja viselni, mint akármely sokkal régibb muzeum a maga hazáját.

- 7) 32 darab csigakővület Salzburgból a Dachstein havasról.
- 8) Geognosiai vegyes darabok Itáliából, Syriából, Egyiptomból.
- 9) 1 darab coaks a Zsilvölgyéből.

A kertek csak azért emlitem meg, hogy jelenben működő kertészeinknek mind az utaksátalában a talaj tisztán tartására, mind a virág rabottokkal való, sok esetben több ízben változtatott díszítésére nézve az igazságot kiszolgáltat-hassam. Egyszersmind bátor vagyok megjegyezni, illetőleg állítani, hogy ekkora helyiség gondoztatása és kellő műveltetése, bármely takarékos magános embernek se kerülne oly kevésbe, mint a menyinyibe a mi intézetünknek kerül. Meg vagyok győződve, hogy a kertügy vesze-lyeztetése nélkül a reá fordítandó költséget nem hogy apasztani, de jelen állapotában marasztani sem lehet.

Végre bemutatom ezennel a t. közgyűlésnek az Év-könyv V. kötete 3-ik és utolsó füzetét. Őt vékony kötet 12 év alatt! kevés biz-a. Hanem a Britisch-muzeum, 100 év óta ennyit sem mutatott fel. Az is igaz, hogy a meg-lehetős praktikus angolok nem az írást és kutatást teszik a muzeum feladatává, hanem azt, hogy anyagot gyűjtsön a kutatásra és írásra annak, a kinek a munka felosztás nagy elvénél fogva az a tiszte.

III. Jelentés a régiség- és éremtár gyarapodásáról és állapotáról az 1871-ki közgyűlésen.

Tisztelt közgyűlés! Azok a jelentések, a melyeket mint a régiség- és éremtár őrének kötelességem évenként e tár gyarapodásáról és állapotáról a t. közgyűlés eleibe terjeszteni, részint a dolog természeténél fogva, részint sajátjátságos körülményeink következtében évről évre vesztene érdekekből. Ugyan is, a mi a gyarapodást illeti, miután az csak két uton történhetik, t. i. vagy ajándékok vagy vásárlások útján, a dolog természete hozza magával, hogy az ajándékból lassanként kifogyunk. Mert azok a hazafiak, a kiknek volt muzeumba való és oda is szánt holmijok, 11 év óta körülbelül bé is adták; a mit pedig eddig be nem adtak, azt különböző okokból, a melyek fejtegetése nem illet meg engem, nem is fogják beadni; új leletekből kapunk ugyan folytonosan, de a sajnos az, hogy e leletek többnyire ókori, főleg kőkori és római gyűjteményünket szaporítják, sajátlagos erdélyi dolgot, t. i. emlékeket abból a korból, a melyben a jelen nemzedék ősei és elődei már Erdély nevén nevezvén ez ország-részt itt laktak, uralkodtak, küzdöttek és szenvedtek, nem, vagy csak felette ritkán nyújtanak. Az ily tárgyak, a menyinyiben a közelmúlt gondatlansága következtében nem vándoroltak ki az országból, még vannak ugyan egyesek birtokában, de a tulajdonosok részint valóságos belértékekért, részint hozzákötött családi emlékekért, sokszor csupa kedvelésből nem kívánják a muzeumnak ajándékba adni. Eladása ily tárgyaknak fordul ugyan elő, fájdalom gyakrabban mint a hogy kívánatos, de az ily vásárokról a muzeum vagy nem is értesül, vagy ha igen, nincs annyi pénze, hogy hozzá szólhasson. Innen van az, hogy ha idegen jön muzeumunkat látogatni, tudunk mutatni ugyan érdekes és tanúságos darabokat az ő- és ókorból, de csaknem semmit a fejedelmi korból; hogy többet ne említsék, nincs gyűjteményünknek egyetlen egy diszkardja, ép feyverzete, díszedénye vagy bár mi csekély értékű ékszere abból a korból, a melynek valódiságáról jót lehetne állani.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.
„ Haasenstein és Voglernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Erzsébet-46
9 szám emelet.)

Csupán éremtárunk dicsekedhetik e tekintetben aránylag tetemes gazdagsággal.

Minőségre nézve így jellemzett e gyűjteményünk gyarapodása tehát évről évre mind csekélyebb és kevésbé érdekes. A lefolyt 1870. évben mindössze 40 adomány, 7 vásár és egy csere után nyert 77 darab régiséget, 8 arany, 244 ezüst, 106 réz érmet és 10 db. más anyagból készült érmet és pénzjegyet; ellenben az említett csere útján kiment 38 ezüst és 3 rézpénz.

Az említett adományok közül különösen megemlíten-dők a következők:

Torma Károly ur két izben hozott Kuduról 23 db. igen érdekes kőkori emléket, Sósmezőről 4, Aranykutról 1 db. bronz régiséget, továbbá a muncseli leletből 74 db. ezüst pénzt és egy érdekes ezüst gyűrűt.

Mialovics Győző ur 6 db. igen érdekes vas tárgyat küldött Radnáról.

A m. k. közoktatási miniszterium Izsó ifj. Zrinyi Miklósának egy gipszmásolatát.

Gálfi József ur adott egy aranygyűrűt, a melyet egy belefoglalt antik intaglio tesz érdekessé és becsessé.

Szóllósy József ur hozott egy nagyon szép arany statert Nagy Sándortól, a melyet Ajtonban saját birtokán talált.

Gróf Mikó Imre ő nmlga egy szép ezüst jutalomérmet, a melyet a boroszlói gazdasági tárlaton nyert. Gegő József ur hozott egy bár megconkitott, de nagyon szép bronz szobrocskát, a melyet még 1864-ben Mező-Szent-Györgyön találtak.

A többi adományok, bár egyenként nem oly nevezetese-k, hogy apróra elé kelljen őket sorolni, még is hoztak egy-egy darabot, a mely gyűjteményünkben hézagot pótol-t. Köszönet érte az adományozóknak.

Már a mi gyűjteményünk jelenlegi állapotát illeti, az még folytonosan átmeneti. A gyűjtemény tökéletes rendben van ugyan és a tudomány kíváncsiak szerint rendszeresen is van felállítva, de a hely szűke miatt oly tö-mötten és halmozottan, hogy a látogató csak különös figyelmeztetésre láthatja meg az érdekesebb tárgyakat. Jellemzőseül e felállításnak csak annyit mondok, hogy két kisdéd szobában, a mely együtt véve nincs akkora, mint az a terem, a melyben a gyűjtemény a muzeum-épületében volt felállítva, nem kevesebb mint 35 külön-böző szekrény és állvány van elhelyezve, azokat nem is számítva, a melyek más szekrény tetejére vannak feltéve.

Most nyertünk ismét két szobát, a mely noha az eddig birtaknál kisebb, azokkal együtt még is elég tágas helyiséget fog nyújtani a gyűjtemény czélszerűbb elren-dezésére. A jövő nyáron tehát a rendezés ujra elől fog kezdődni, azonban igyekezni fogok azt úgy intézni, hogy azért a közlátogatás a kitűzött napokon nem lesz aka-dályozva.

Az az irány, a melyet egy természetes visszahatás következtében az újabb időben vett hazánkban is, a tudománys törekvés, a közönség szemében még jó darab ideig úgy fogja feltűntetni a régiség- és éremgyűjteményt, mint a melynek a muzeum tudományos gyűjteményei közt leg-kisebb fontossága van. Az ebből következő háttérbe szoru-lásért vigasztal a külföldi figyelme, a melynek örömdetes je-lensége, hogy ismertetésem és levelezéseim után gyűjte-ményünk már több nevezetes külföldi szakmunkában, mint nem egy becses és nevezetes tárgy tulajdonosa van em-lítve. Remélem, hogy jövőre ez még nagyobb mérvben fog történni.

Ez t. gyűlés számadásom. Ha hozzá teszem, hogy a gyűjtemény mind tökélyesebb és czélszerűbb elrendezé-sére mindent el fogok követni, a mi erőmtől és tudásom-tól telik, elmondám mindent, a mit mondanom kellett.

F i n á l y.

BELFÖLD.

D.-Szentmárton, febr. 20. 1871.

Megyénk képviselő bizottmánya, a járásbíróságok te-rületi hatáskörének megállapítása indokából összehívott rendkívüli gyűlést f. hó 16-án tartotta meg.

Nemcsak rendkívüli, hanem nevezetesen, talán örökre nevezetes volt e gyűlés reánk nézve, nem csak a tanács-kozás alá vett ügyek fontossága, hanem annak eredménye által is, eredménydus nem csak határozataiban, hanem tet-tekben is.

A járásbíróságok területi beosztása után, mi külön-ben is inkább helyi érdekű intézkedés, és a miről részle-tes tudósítás tenni, éppen azért feleslegesnek is tartjuk, b. n. b. Eötvös József cultusminiszternek azon leirata véte-tett tárgyalás alá: melyben az itten Dicső-Sz.-Mártonban felállítandó felsőbb népiskola részére szervezett tanári állo-másokkal járuló öszvesen 3200 frt öszvegnek az állam-kinestárból leendő fedeztetése lón kilátásba helyezve.

Valóban, ha a népnövelés ezen nagy mesterének, a közhaza ezen mély belátásu vezériférfiának, a tudományok és emberies érzelmek ezen dicső bajnokának elvesztése, s irodalmunk egyik legfényesebb csillagának letűnése fölött, a hazát gyászolni látjuk: nekünk, kik a közfájdalom-ból szívünk teljes erejével résztveszünk, különös okunk van a nagy halotról a háláérzetével is megemlékezni.

És nem tudni meghatottság, ihlet, vagy az ügy üdvös volta iránti lelkesedés, de — úgy hiszem — mindezek együtt, felismerésére vezettek azon igazságnak: hogy azon különös gondoskodást és figyelmet, melyben megyénket elhunyt nagy hazánkfa részesítette, méltán csak úgy hálálhatjuk meg, ha magunkat arra érdemesekké tenni törekszünk, érdemesekké pedig csak úgy tehetjük, ha szellemében cselekszünk, s nemes intenciót a népnevelés terén áldozattal is megtestesülni segítjük.

Minthogy pedig a tervezeti alapszabályok szerint létesítendő felsőbb néposkola számára megkívántató helyiségek, u. m. tanári szállások, tanszobák és egy legalább 5 hold kiterjedésű belsőtelek, melyen ezen épületek, és a gazdasági tanfolyamhoz szükségelt gyümölcsfa-iskola stb. helyet találjanak, a megye és gazdasági egyeletünk közös költségén lesznek felállítandók, illetőleg megszerzendők, és miután, a már létrejövendett felsőbb néposkolának fenntartására szükségelt alapról is a megye közönségének kellend gondoskodni; ezzel feltárulni láttuk a tért, melyen a honpolgári legnemesebb versenynek nyílt meg a pálya.

Innen kinagyarázhatók tehát, hogy megyénknek silány anyagi helyzetében is szinte ellentmondás nélkül lön határozattá:

hogy azon költségek fedezésére, melyek a tervezett felsőbb néposkola létesítése körül megyénknek háramlanak, és a melyek közép számítás szerint 20, 25, 30 ezer frtra tehetők; az egyenes adók minden frtja után kimérendő 5% rovatál vétessék fel évenként, mindaddig, míg a kellő összeg begyűlve leend, és hogy — a tervezeti alapszabályok 10-ik cikke értelmében — a felállítandó felsőbb néposkola fenntartására szükségelt alaptőke beszerzése végett aláírás indíttassék.

Ezen utóbbi határozatnak fogamatba vétele a gyűlés színhelyén azonnal meg is kezdetvén, ott látjuk a jó és üdvös pártolrásában mindig első helyen gróf Bethlen Camillót 500 frtal, főispán ő méltóságát 200 frttal stb. bejegyezve.

A további aláírásokat azok részéről, kik a gyűlésben meg nem jelentek, annak idejében közölni fogjuk. Azonban mintha a hóbuzgalom, az ügy iránti lelkesedés, és a nemes verseny nem tanált volna kielegitést abban, mit a tanácskozási teremben szült; hű kísérlője maradt a bizottmány tagjainak, a termen kívül, a magán jellegű baráti körökben is; és midőn az est, közszeretben álló, erélyes főbíránk P. I. szállásán ismét együtt talált, előbb minden nem viszonyzott pohárköszöntési felhívás, aztán minden pohárköszöntés, s utóbb még a beszéd és hallgatás is indokul vétetett: újból is áldozni a legnemesebb ügy oltárán. Ez estve, méltán emlékezetes marad keblünkben eredményiért, mely 18 tag részéről adományozott 57 frtot teszen.

De hogy az egyszerűet és a hálalérzete mellett, a kegyelet adója is meghozva legyen, főispán ő méltósága kezdeményezése és gondoskodása folytán, a megye képviselő bizottmánya, a tanácskozást megelőzőleg, testületileg vett részt a helybeli rom. cath. templomban tartott requiemem, s innen visszatérve, lelkesüléssel fogadta el H. Gy. tagtársunk azon loyalis indítványát, hogy a felállítandó felsőbb néposkola a néhai br. Eötvös József nevére legyen elnevezve.

Megemlítem még, hogy A. J. főjegyzőnk indítványára, a nemzet nagy halottjának gyászoló családjához részvétírat intéztetni határozatott, s annak szerkesztése ugyancsak főjegyzőnk irodalmi képzettségű jeles tollára lön bízva; és ezzel bezárom tudósításomat, azon óhajttással: vajha ennyi nemes buzgalom és áldozatkészség, megfelelő eredményt szülhetne, s mint intő példaadás, megyénk többi polgárait is meghatva, további áldozatkészségre buzditaná!

ZX1.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, mart 2. 1870.

Elnök: Somssich Pál; jegyzők: Bujanovics, Széll, Ivacsokovics.

Justh József indítványozza, hogy a budget-tárgyalás alatt az ülések 6 óra tartamban 10-től 4-ig folytattassanak.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A toll királya.

Rádi Ödöntől.

Bánt a nagyravagyás, az ambíció ördöge, kedves olvasóm? — csak valld be színtén és soh se szégyenkezzél! hisz közös hibánk ez, ha ugyan szabad ezt hibának neveznünk. — Szeretnél nagyokkal, hatalmasokkal érintkezni? nagyra becsülnéd-e a megtiszteltetést, ha a királylyal beszélhetnél, ha a fejedelem veled legmagasabb gondolatait közölné, ha kérdéseidre, melyeket hozzá intézsz, felelne? — Te hallgatsz... szégyenled bevallani, hogy minden demokratismusod daczára, minden teoriának daczára az egyenlőségről, az emberek tökéletes egyenlőségéről isten előtt, te mégis valami fölséges, valami kivételes lényt látsz az „urnak fölkeztjében” a fejedelemben, kitől milliók sorsa függ! —

Ne félj, nem vádolkak be a vörös republikánusoknál, sem a 21-ik január embereinél e gyöngeségedért, nem vitetlek vérpadra, hogy ott saját fejed árán tanuld beismerni annak egyenlőségét a királylyal. —

Sőt ellenkezésképp: négy szem közt bevallom neked, hogy minden hermelinprémes köpeny, minden csillogó fejdiz láttára térdre borulok én is, homlokomat a porba nyomom s csak akkor emelem fel ismét, ha a vakító látvány már eltűnt. — E tiszteletem a föld hatalmasai iránt már meg is hozta jutalmamat: — színről színre beszél-

sanak. Csánády 9-től 3 óráig, vagy 8-tól 2-ig, vagy megszakasztva 8—12 és 5—7-ig. Madarász József 8—2-ig, Zsedényi Ede pedig 9-től 3 óráig folytandó tárgyalás mellett tesz indítványt, mely szavazás utján elfogadtatott.

A honvédségi törvényjavaslatok véglegesen megszüntetnek.

A folytatott napirendben tárgyalásra van jegyezve a közmunka- és közlekedésügyi ministerium 1871-ki budgetje.

Ezt megelőzőleg Wahrmann Mór határozati javaslatára felett foly a tanácskozás.

Gubody Sándor tüzetes törvény által kíván e hiányokon segíteni.

B. Kemény Gábor szorosán a határozati javaslatához szól, s annak két elsőpontját feltétlenül elfogadja, a 3-ra nézve, mely vonalokat jelez ki, nincs azzal egy véleményen.

Simonyi Ernő az iparúzó helyek tekintetbe vételét hangsúlyozza, milyen például a vasipar.

Kautz Gyula a közlekedésügy javítását és specialiter Győrön át leendő gyarapítását tartja szükségesnek.

Jókai Mór a határozati javaslatot pártolja.

Csernátorny Lajos szállítási hiányokat sorolva fel, kéri a ministert, kit ép azért tisztelnek a ministeri széken, mert buzgósa és tiszta keze ismeretes, hogy legyen erős keze is, a visszaéléseket megtorolni.

Gorove István közlekedésügyi minister a felsoroltakat folytán kénytelen kijelenteni, hogy az ily visszaélések miatt, ha valók is — mert nem mindig való, a mi felhozatik a közönség részéről, — csak akkor vonhatja kérdőre a hibás közeget, ha az eset nála bejelentetik, vagy az állomásokon levő panasz-könyvbe jegyeztetik. Eddig 2 év alatt csak 19 panasz érkezett a ministeriumhoz, azok orvosoltattak.

Máttyus Arisztid czáfolja a ministert.

Ivánka Imre jelzi, hogy bureau-jában a kezelés magyar, s azért a panaszt általában felhozni nem lehet. A szállítási gyorsaság az illető társulatnak is érdekében van, de a viszonyok összhangzata is figyelembe veendő; menti a kormányt.

B. Simonyi Lajos a panaszok mellőzését annak talajdonitja, hogy kevés sikerre vezetnek, tüzetes ellenőrzést, s bizonyos sorrend megállapítását ajánlja.

Wahrmann Mór Vass Samu indítványával szemben megjegyezvén, hogy ő csak a könnyen kivihető intézkedésekre szorítkozott, ajánlja határozati javaslatának elfogadását.

A ház általánosságban elfogadván a határozati javaslatot, az részletenkint is felolvastatik és elfogadtatik.

Vas Samu h. javaslata elejtetik.

Házmán Ferenc a napirendhez szólván, kéri, vajjon az általa saját és társai nevében beadott határozati javaslatot, mely a raktárak rendezéséről, s különösen a hármár-rendszer meghonosításáról szól, most vagy a budgettel együttesen kívánja-e a ház tárgyalni.

A budgettel együttesen fog tárgyalni.

Erre a közm. és közl. ügyi ministerium budgetje kerül tárgyalás alá, melyre nézve az állandó pénzügyi bizottság a következő általános jelentést teszi:

I. Rendes szükséglet 5.158.610 frtot teszen.

Az általános vitát Simonyi Ernő nyitja meg; központi hivatalos személyzet szaporítását nem pártolja. A vasutak mellett a kőutak sem hanyagolandók el; ez irányban keveset lát a kormány által lendítve, sőt a mit tesz is, tul költségesen eszközli. Ezért vizsgálatot ohajt elrendeltetni.

Végül határozati javaslatot terjeszt be egy 12 tagu bizottság kiküldése iránt, mely

1) vizsgálja meg az engedélyezett vasutak, kőutak és vízépitések állapotát s adjon róluk kimerítő kimutatást;

2) adjon véleményt, mikép lenne az idevágó költség fedezhető;

3) adjon véleményt jövőre ezen ügyek kezelésére nézve.

hetek egy hatalmas királylyal — kinek nemesak a népek, hanem a fejedelmek is hódolnak — akkor mikor akarom; s e király oly szives hozzám, hogy mindennap óriási nagy levelet küld nekem, melyben mindenféle titkos dolgokat beszél el kollégái életéből; távoli, tengerkörnyezte országok dolgairól, sivatagok lakóiról, szegény polgár emberek bajairól, hivatalnokok visszaéléséről stb. És mindezt oly részletszerűen, oly pontosan, mintha ama hatalmas királynak nem volna egyéb dolga, mint én velem csevegni.

Te tán azt hiszed, hogy alázatosan, hálálatos mosolylyal szoktam fogadni királyi barátom leereszkedéseit? Csalódot. Néha visszafelelek neki (természetesen, ugy magamban csak) annyira is megyen vakmerőségem, hogy felkiáltok néha: ez nem megy! ez nem szép! — És ő kegyelmesen mosolyog; nyugodtan beszél tovább; elitel nemzeteket, vállalatokat, embereket. Lerántja a nimbus köpenyét azok vállairól, kiket imádni tanultunk s egész meztelenségében állítja élénk tulságukat. Előkeresi a homályból, a piszokból a megvetetteket és a nagy tettek dicskoronáját nyomja fejükre.

És én kávémat szűresölve, fejemmel bólintok királyi barátom felé, mondván: jól van! bravó! derék ember vagy! —

Felköltöttem kíváncsiságodat, olvasó? Szeretnél megismerkedni te is e nyájas királylyal?

Könyörülök kinaidon és bemutatlak neki. Legbiztosabban nálam találhatjuk. Légy szives és lépj be szobámba. Egy köteg újságot helyezek elébed, melyeken nagy betűkkel olvasható e czim: „Liberté” journal quotidien; redacteur en chef: Emile de Girardin.

4) E bizottságbaa főrendiház 4 tagot adjon és 5) üléseit nyilvánosan tartsa.

Ezt nem kívánja bizalmatlanságnak tekinteni a ministerium iránt, hanem anyagi érdekeinkre nézve czél-szerű intézkedésnek s ajánlja a ház figyelmébe.

Ülés vége 2 óra 15 perczkor.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, márcs. 3.

A békealkudozásokra vonatkozólag a „Times”-nek a következőket jelentik Versaillesból: Péntéken 8¹/₂ óráig, szombaton 5¹/₂ óráig és vasárnap öt óráig tartott az értekezlet a béke tárgyában. Csak akkor jegyezte alá Thiers a békefeltételeket, ki Metz miatt majdnem folytatni akarta a háborút. Mielőtt engedett a kényszerűségnek, előbb a császárhoz s a koronaherceghez folyamodott. Mindketten azonban hajthatlanok maradtak, szintugy Bismarck. A vasárnapi értekez vége föl ötte viharos volt. Bismarck gyengélkedő és nyugtalan lévén, a békefeltételek elfogadását vagy az értekezletet abbahagyását követelt és Thiersnek nem volt más tennie, mint aláírni a kemény feltételeket, ha el akarta kerülni a háború folytatását. A császár ezen alájegyzés után azonnal a koronaherceghez küldött, mindketten ölekeztek és sirtak.

Ugyancsak a „Times” még a következő érdekes híreket közli Párisból:

Az izgatottság leirhatlan. Az utcák telve vannak fegyveresekkel, kik boszut esküdnek a német császárnak, a poroszoknak és valamennyi hazaárulónak. A békefeltételek lesújtólag hatottak, mint egy villámcsapás. A párisi nép önkivüli állapotban van a dühtől.

A párisi nemzetiörég parancsnokává Aurelles de Paladine tbnk neveztetett ki. 26-dikán estve telve voltak a boulevardok fegyveresekkel, kik a diadalkapu felé siettek, miután a poroszok állítólag ottan szándékoztak bevonulni. Belle, ville lakossága erősen fel van fegyverkezve de nyugott.

A poroszok bevonulása Párisba márcs. 1-ére volt kitűzve, azon kijelentéssel, hogy a 30,000 főre menő bevonuló német sereg a francia fővárosban marad mindaddig, míg a nemzetgyűlés a békét véglegesen nem ratificálja. A koronaherceg több ízben szándékozik Párist meglátogatni, a béke megkötése után pedig Rheimsban telepedik le, hogy mint főkormányzó a Champagnet a hadikárpótlás befizetéseig Franciaország költségén ötvenezer emberrel megszállva tartsa.

A bevonulás alkalmával francia sorkatonaság volt hir szerint kirendelve a csend fentartására; tartottak azonban tőle, hogy a nemzetörök s a sorkatonaság közt összeközegek fognak bekövetkezni, annyival is inkább, mivel febr. 28-án amazok már fegyveresen vonultak végig az utcákon, hogy az ellenséges bevonulást meggátolják. Picarp az által igyekezett a zajongó párisiakat megnyugtanni, miszerint a proklamatióban oda nyilatkozott, hogy a németek a francia fővárosba leendő bevonulásukat Belford erődrel vásárolták meg.

Az angol lapok kivétel nélkül rokonszenveznek Franciaországgal. A „D. Telegr.” szerint Bismarck és Moltke ép úgy jártak el, mint egykor Wallenstein; a Times a német békefeltételekben csak a megtorlást megelőző fegyvernnyugvás alapját látja.

Berlinben nagyban folynak az előkészületek a diadalmenet ünnepélyére, melyen a poroszokon kívül az összes német törzsek katonái képviselve lesznek. Ezután a landwehrek rögtön haza bocsáttatnak, valamint a francia foglyok is, kik három hét alatt teljesen elhagyhatják Németországot.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, márcs. 4. 10 ó. 30 p. d. e.

Érkezett: márcs. 4. 12 ó. 5 p. d. u.

Midőn a poroszok Párisba bevonulandók voltak, a külvárosokban több zászlóalj nemzetőr

Aztán egy képre mutatok, mely asztalom fölött függ, mondván: — Ő felsége, fontenay-aux-roses-i gróf Girardin Emil úr, a sajtó, a toll királya!

Ő felsége arczképére szegezted tekintetted. Borotvált, binoklis arcz ez; magas homlokkal, gyér és rövidre nyírott hajzattal, félrevont, szilárdságot és erélyt kifejező ajkakkal, ránczba szedett szemöldökökkel. — Az arcz kifejezése pedig minden szilárdsága daczára, olyan melankholikusan bánatos, olyan megvetően szomorú. Az a két büszkén összeszorított, döllyösen feldobott ajk mintha mondaná: engem a legszebb, legszellemdusabb női ajkak csókoltak, kihez fogható nem szült e század többet, ki az ujkor madame Sévigné-je volt. — A két mélázó szem pedig kétségbeejtő hidegen beszél mindarról, mi ez agyban keletkezett, forrt; mi e szívet lelkesíté, szétmarchezangolá; — a tizennyolcz éves fiúról, ki atyját a törvényszék elé czitálta, s szemébe vágta a „gaz” nevet, a fiatal regényíróról, a 17 párbaft vívott zsurnalisztáról, a lelketlen pénztözsérről, a szívtelen milliómosról, Armand Carrel gyilkosáról, az ingadozó jellemről, a legideálisabb nő férjéről, a legjobb atyáról, a legszerencsétlenebb apáról, az imádott, félt, rettegett, gyalázott, szembeköpött, sárral dobált, istenített íróról! — —

Ha nem retelede végig hallgatni, olvasóm, — elmondom neked ez arczkép eredetijének történetét.

A történet Franciaországban Párisban játszik.

Az 1808-ik évben Páris egyik elhagyott negyedében, ócska, magas házba egy nő költözött. E nő éltos volt, De la Mothe asszonynak hívták és mesterségére nézve — mosónő. E nő kis, két éves fucsát hozott ma-

csoportult össze, hogy a poroszokat megtámadják; de más hígadtabb nemzetőrök által visszavonulásra bírtak. A poroszokat a diadal ívén kifütyölték, s lovassággal kellett a tömeget szétszórni.

Tegnap délelőtt 11 órakor a poroszok Párisból mind kivonultak.

A porosz főhadiszállás Versaillesból Ferrièresbe tétetett át.

A német császár és a koronaherceg utra készen vannak, Berlinbe visszatérőnek. Frigyes Károly pedig Rheimsba teendi át székhelyét. Bismarck Brüsszelbe megy a jövő héten megkezdendő békealkudozásokban résztvenni.

A francia belügyminisztérium a napokban Párisba költözik. A mozgó nemzetőröket a francia kormány hazabocsátá. Crémieux 100,000 frankot adott a hadiköltségek törlesztésére, s egy szép levélben fölhívja honfitársait hasonló hazafias adakozásra.

Nyílt számadás

A k.-vásárhelyi ref. egyház leány-iskolája részére jan. 28-án rendezett táncvigalom, és a febr. 19-én tartott gyermek-bál bevétel 501 frt 40 kr. o. é. nyugtázott kiadások a két bálra 112 frt 22 kr. o. é. és így tiszta jövedelemként az egyház pénztárába beadatott 389 frt 28 kr. o. é. Ezen táncvigalmak jövedelmét emelték a következő kegyes utólagos küldemények; I. Ferencz József, király 6 felseje, Rudolf koronaherceg nevében, Budáról küldött 50 frtot. Királyné Ö. Felseje, magán pénztárából 50 frtot. Gróf Miksa Benedek Zaboláról 5 frtot, Kovács Bálint, postamester K. Uj-Faluból 2 frtot, Kovács István egybíró 2 frtot, Kovács István, segédpap Kolozsvárról 2 frtot, idős. Szabó Juliánna, Maros-Vásárhelyről 1 frtot, Varga József 1 frtot. Azoknak, kik becses jelenlétükkel s ezek között a vidékről megjelent tisztelt értelmiségnek, mind pedig azoknak, kik a nemesség által érdeklődve kegyes adományaikkal járultak a nevelés oltárára, s ezek között Ö. felsejeik a királyi párnak hálás köszönetet nyilvánítani, kedves kötetelmeknek ismerik. K.-Vásárhely, febr. 25. 1871.

Székely János*)
rendező.
Kovács István,
Benkő Dániel,
bizottsági tagok.

NAPI HIREK.

— A szász universitás febr. 28-ki ülése legnagyobb részt gazdasági belügyekkel foglalkozott; az ülés kezdetén két interpellatio is volt; egyiket dr. Lindner nyújtá be az iránt, ha vajjon az ágostai vallású superintendentia eleget tett-e az ösztöndíj hátrálékai iránt hozott 1868-ki határozatnak; a másikat pedig Macellariu, ha fölterjesztik-e a tegnapi házaladási határozat a belügyminisztériumhoz, jóváhagyás végett? Az elnök mindkettőre megígérte a választ.

— Tóth Vilmos, belügyminister, hír szerint vesélyesen megbetegedett. Orvosai a typhustól féltik.

□ A helybeli polgári tanodában e hó 3- és 4-dikén tartattak meg az első félévi nyilvános vizsgálatok. Az eredmény a számos jelen volt hallgatóságot teljesen kielégítette, mi ezen intézetnek jó prognostikon, különösen, ha meggondoljuk, hogy e tanoda megnyitása óta még nem tölt el négy hónap. A többi helybeli intézetekkel összevetvén a tapasztalt eredményt, azt láttuk, hogy a technikai ügyességekben (rajz s szépírás) kiváló előmenetelt mutattak föl a tanulók. (Egy jelen volt.)

*) A „Kolozsvári Közlöny”, „Magyar Polgár” és „Nemere” t. szerkesztősegit tisztelettel felkérem e nyilvános számadás szíves közlésére. Székely.

gával, kit saját gyermekének adott ki, s Emile Lamothe névvel iskolába járattat később.

Néha-néha elegáns urnó látogatá meg a szegény asszonyt, vagyis inkább a gyermeket, kit ily látogatások alkalmával karjaiba vett, ölelt, csókolt és sirt fölötté keservesen. E nő előkelő svajci nő volt, névszerint: Dupuy, született Fagnan asszony.

Néhány év tölt el. — Lamothe Emil közel 15 éves lón. Megtudta, hogy törvénytelen származású, hogy atyja XVIII Lajos francia király egyik kedvence: a szép férfias fővadászmester — Girardin Sándor gróf, dandárparancsnok.

A gyermek lelke gyűlölettel tölt el hidegszívű atyja iránt, ki őt és szerencsétlen anyját elhagyá. — Az öreg Lamothe asszony is meghalt — anyja is. Emil maga maradt e világon!

De ő nem látott maga előtt semmi hátráltató akadályt, semmit, mi őt egy követendő ut elhagyására kérte volna. Beléveté tehát magát az életbe. — Tanult sokat, nagyon sokat. Lángesze volt. Egyetlen cél állott előtte: hirt, fényt, gazdagságot szerezni és megboszulni magát atyján. — Egy könyvet írt, címe: „Emile”, mint a Rousseau-énak. Egy hetedik emeleti szobában*) írta meg könyvét a fiatal ember. Alant az utcában százezrek vágattak fénylőn, csillogón; Lamothe Emil ablakához lépett és fenyegetve mondá:

— Ti még reszketni fogtok előttem!

A könyv elkészült; az — az első könyv!!

(Folytatása köv.)

— Bíró Mihály sajtópöre b. Orbán Balázs ellen, ez többinek a Székelyföld leírásában előforduló hazaárulási vádjá miatt, tegnapelőtt folyt le a pesti esküdtsek előtt. Olvasóink bizonyára ismerik ez ügyet s így a feleletek és viszonzások mellőzésével csak a végeredményt regisztráljuk, mely szerint b. Orbán Balázs a vádlás vádjá alól 10 szóval 2 ellen fölmentetett, vádló pedig összesen 679 frt 88 kr. költségben marasztaltatott el; vádló ügyvéde, Füzesséry, semmiségi panaszt jelentett be. Báró Orbán Balászt Funták S. védte a 11 és fél óra hosszágú tartó tárgyalás folyamán.

— Mulatságos sajtóhiba. Az „Ellenőr” azon alkalmából, hogy Vulcanu J. két kötet novellát fordít le Kemény Zsigmondtól, azt írta, hogy — „Kemény műveiből lehetetlen két kötet novellát kiválasztani, miután ilyet nem írt.” Egyik igen tisztelt helybeli lapársunk kiollosza az „E-r” e hírt s egész nyugalommal közreadja a forrás megnevezése nélkül. Az „Ellenőr” azonban másnapra észreveszi, hogy mily bakot lőtt állításával s avval vágja ki magát, hogy ama hírebe egy „vastag” sajtóhiba csuszott be, mert közben 4 egész sor kimaradt. Ez megtörténhetett; de most arra vagyunk kíváncsiak, hogyan magyarázza meg t. lapársunk saját tévedését? Különben, ha Göthe híres költeményében (Wirkung in der Ferne) az apród ujján meglátszatott az udvarhölgy ruhájának pecsétje: miért ne származhatott volna át az „E-r” sajtóhibája t. lapársunk hasábjaira is, mert azt csak föl nem tehetjük, hogy Kemény (2 kiadásban is megjelent) novelláit ne ismerné!

— A magyar keleti vasut sokat emlegetett ügyében a bécsi „F. Pr.” a magyar kormány beavatkozására vonatkozólag újabb részleteket közöl. Az igazgatóság e szerint egy ideig megakart kiseríteni a pálya kiépítését a meglévő részvénytőkével, mely ha nem leendett elegendő, a részvényesek károsultak volna. A kormány azonban átlátta a cselet s az engedélyokmány és a részvényátlírás fölhívás alapján nem fogja tűrni, hogy az engedélyesek zsebének kedvező részvényesek károsuljanak s általában az ország hitele is szenvedjen, mert az utóbbi okvetlenül beállana, ha az állam által 5%-kal biztosított részvények az építés alatti rossz gazdálkodás folytán csak 2—3%-ot adhatnának. Ez okból tehát a kormány közelebb bizottsági tárgyalás alá veszi ez ügyet s azt fogja sürgetni, hogy az engedélyesek minden még ki nem épített mértékdért 920,000 frtnyi biztosítékot, a félig vagy részben kész vonalokról pedig szintén megfelelő összeget tegyenek le. Azon per, melyet az építési vállalkozók a társaság vagy az engedélyesek ellen folytatnak, egészen külön dolog s nem szolgálhat a részvényesek hátrányára.

— 17 db. 100 flos bankó. Írták volt a lapok, hogy 1869. oct. 27-én valaki 17 db. 100 forintos bankjegyet hagyott a Frohner szálloda 88-ik szobájában, s hogy ez összeget Karlberger Teréz szobaleány találta meg. Bejelenté a városházán s a város köröztette e dolgot, felhíván a tulajdonost, hogy egy év alatt jelentkezék. Az év lefolyt s a tulajdonos nem jelentkezett. Most a szobaleány kéri a pénz kiszolgáltatását, de a város a kérdést a belügyminisztérium elé terjeszté eldöntés végett. Ez áttette az aktákat az igazságügyminisztériumhoz, miután az egy évi hirdetési határidő leteltével az ügy már magánjogi jellegűt öltött. (H.)

— Selyemtenyészőknek. A kelet-ázsiai expedícióval a tölgyselemlérnek (Bombix Yoma Mari) egy új faja, a „Bombix Pernyi” hozott be, melyeknek gubói a görzi selyemtenyészési kísérleti állomásnak adattak át, mely e gubókból magot szándékszik termelni. A lépék ez év tavaszán fognak a gubókból kikelni. A kik ez új faj tenyésztésével kísérletet akarnak tenni, e kísérleti állomás főnökehez, dr. Haberlandhoz (Görcz) forduljanak, a ki e magvakból egy adagot az illetőknek ingyen fog küldeni.

— Két rajongó német patrióta febr. 2-dikán a legkeményebb hideg időben, megmászta Berchtesgadenből a 8435 láb magas Watzmann hótakarta csúcsát, a német nemzet lobogót, az új császárt éljenezve, kitétték s orjási máglyát gyújtottak a német császárság örömére. Az egyik vakmerő már meghaladta 58-dik életét, de ugylátszik hazafias vére lángolóbb volt a veszélyes vállalat ijedelmeinél. Képzeltetni a lelkesedést, melylyel a visszatérők fogadtattak.

— Párisban az ostrom tartalma alatt 251,572 projectil és egy millió mitrailleur-golyót készítettek — mint a következmény mutatta — a... németek számára.

— Blomstedt Oszkár, a magyarnyelv magántanára a Helszingsforszi egyetemen febr. 20-dikán meghalt. A még fiatal tudós (1833-ban született) 1866-ban több ideig mulatott hazánkban a magyarnyelv tanulására, melyet kitűnő előszeretettel buvárolt. Tudori diplomáját is a halotti beszédről írt tanulmányával nyerte meg.

— Magyar költők cseh fordításban. Szeberényi Lajos írja a „Figyelő” szláv irodalmi szemléjében, hogy jelentékenyebb költőink többé a cseh irodalomban sem ismeretlenek. A „Virágok” című szépirodalmi lap mult évi folyamában Petőfi és Tóth Kálmán több költeményét igen csinosan fordítá le Tuma Károly, ki Petőfi költeményeiből közelebb egy egész kötetet rendez sajtó alá. Sajnos azonban, jegyzi meg Szeberényi, hogy Tuma nem mindig jár el kellő kritikával, a mennyiben csak nem rég is Tóth Kálmán egyik ismertebb költeményét mutatta be Petőfi gyanánt.

— „Der Salon” címe egy német szépirodalmi lapnak, melyet Julius Rodenberg néhány évvel ezelőtt megindított és pedig oly sikerrel, hogy a legelterjedtebb német szépirodalmi lapnak a „Gartenlaube”-nek ezen vállalatával sokat ártott. Ezen folyóirat utóbbi számának egyikében Jókainak teljesen sikerült arcképét s élettrajzát közli azon ígérettel, hogy jeles írónknak „Párbaj az Istennel” című beszélyét is fogja közölni.

— A párisi „Société d'acclimatation”, Franciaország tudományos társulatainak legtevékenyebbike, több külső belföldi lapban a következő nyilatkozatot teszi közzé: „Tekintve azt, hogy Párisnak erősen megrázkólt bombázata és egyesült német csapatok által minden emberi jog és a hu-

manitás alapfogalmainak egyenes sértése, a „Société d'acclimatation” igazgató választmánya indítva érzi magát, ama német államok uralkodóit és hercegeit, kik a porosz-francia háborúban résztvettek, ugyszintén a porosz uralkodó családnak minden tagját, kik vagy tagjai, vagy védnökei a társulatnak, sorából kitérőlni. Az erre vonatkozó okmányok a francia külügyek minisztere által az illetőknek kézbesítettek, ezen határozat pedig a bel- s külföldi sajtó organumaiban közzé fog tétetni.” Páris, az igazgató választmánynak az 1871-ik évi január 27-én tartott ülésében. De Quatrefages, Richard du Cantal Chatin alelnökök; Fréd. Davin, A. Henrequin, Ch. Wallut választmányi tagok.

— Egy medve Londonban szabadságvágytól őrve, lánczait szétszakítá és megszökött. Londonnak egyik félreeső negyedében éjnek idején lassan czammogott egy unatkozó rendőr felé, ki a félhomályban egy ittas állampolgárt látott benne. Meg is ragadta gallérjánál, de azonnal felismerte tévedését és haláljédséggel futott a bundás elől. E közben mit sem lehetett e kóbor szellemről hallani. Egyszerre azonban a windsori erdő szélén termett, hol azután minden ellentállás nélkül elfogatta magát. Barangolásai között nem igen lakhatott jól, mert hája teljesen elfogyott. Elfogatása után szép csendesesen viselte magát és csak a péklegények meg a kenyérvárosoknak okozott bajt, mivel készleteik ellen intőzte támadásait. Mikép kerülhetett Windsor vidékére, talányos marad, mivel útjában a Temsén át kellett haladnia.

— Berlinben már vasárnap várták a békét hirdető távsürgönyt, a lakosság a szép tavaszi időtől esábitva tömegesen mozgott az utcákon és nyilvános téreken. Este felé a különlapok nem hozták ugyan a várt béke híreket, de azért mégis nagy keletnek örvendettek. Midőn hétfőn a császárnak a császárnéhoz intézett sürgönye közzé tétetett, a házak azonnal lobogó szárnyakat öltöttek, a lakosok pedig tömegesen csoportosultak össze. E napokban pedig már a város képviselői rendkívüli gyűlést tartottak, hogy a császár elfogadására rendezendő ünnepély felett tanácskozzanak.

— A párisi érsek buzgósága tulmegy a megengedett határokon. A szegény párisiakat a három havi sanyaru ostrom után bőtölésre szőlítja fel. Nem lett volna-éj, az idén a bőtöt Páris számára néhány hóval hátrább tenni, vagy az anticipált bőtöt az évenkénti negyvennaposba betudni?

— (Bismarck és Favre.) Egy francia lap a következő adomát beszéli el Bismarck és Favre találkozásából: Favre kezébe vette a tollat, hogy a béke föltételeit formulázza s így kezdett írni: „Ö. Felseje Vilmos király...” Ekkor Bismarck belé szólt, mondván: „Engedelmet kérek, nem király többé, hanem császár, — hinni akarom, hogy ön e tekintetben nem fog nehézségeket tenni...” — „Istenem!” mondá Favre, „nekem az teljesen mindegy; irjak császárt, ezárt, szultánt vagy basát?” Bismarck ezen feleletre földulva így szólt: „Ez nem tréfa. A mit mondtam, az teljesen komoly.” Minden, mi itt mondatik teljesen komoly,“ válaszolá Favre, „és én egész komolyan és szívesen írom mindazon czimeket, melyeket ön felséges urának adadni óhajt.”

— A németek hadizsákmányokról kellő fogalmat szerezhethet magának az ember, ha megtudja, hogy magában a mainzi fellegrvárbán több mint 212,000 chassopot fegyver van. Sok közte olyan, a miből még nem is lőttek. E hó folytán egész ládákat hoztak ujdonaúj chassopotokkal, melyek ugyszólván egyenesen a gyárból jutottak a poroszok kezére. A zsákmányul ejtett löfegyverek számát, a párisi helyőrségtől elvett puskákkal együtt, egy millióra teszik. Egy chassopot fegyver közép ára 100 frank levén: a francziák vesztesége csupán löfegyverekben is már 100 millió.

— Aztán mondja valaki, hogy nem haladunk, mikor. a „Nagyváradi” nyíltterében ily házassági ajánlat olvasható: „Éltemet meguntam, de öngyilkossá lenni a legnagyobb eszeveszettségnek tartván, elhatároztam magamat, miszerint az öngyilkossághoz hasonló tény által segíték életuntaságon t. i. megönsülök. Huszonhat éves vagyok, jó erőben, egészségesben. Sokaktól hallettam, hogy épen rut sem vagyok, természetem pedig hasonló a bárányéhoz, minél fogva bátran állíthatom, miszerint nőm velem tökéletesen meg lesz elégedve. Nőül birni óhajtának 16-tól 30 évig terjedő korban levőt. Nagy szépséget nála nem keresek, azt sem bánom, ha özvegy, csak gyermeke ne legyen. Az ajánlkozót kérem, leveleiket arcképeikkel együtt T. E. urnak, helyben, a „Nagyváradi” kiadóhivatalához czimezni. A halgatásért becsületeimmel felelek. Egy nőszüni óhajto férfiú

— Helyreigazítás. „Még egyszer Erdély felszólása” cím alatti II-ik cikkemben, a 2-ik hasáb 3-dik alinéájában sajtóhibából épen a fő szám maradt ki, mely miatt azon tétel érthetlenné vált; ezt irtam ugyanis: „Tordamegye felső kerülete ezelőtt 7 évvel, az utóbbi összeírás-kor, 76,378 lélekszámot foglalt magában, s ha azóta a felső kerület 100,000 lélekre emelkedett, a mint H. M. állítja sat. Cikkemben a 76,378 sz. kimaradt, s a miatt az arra épített következtetések érthetlenné, mire figyelmeztetjük a t. olvasókat, mellőzve az olyas apróbb hibákat, mint p. o. a primae vis occupatio, a primaeva occupatio helyett. (D.)

Gabona ár Kolozsvárt mart. 2-án 1871.

(Alsó a. mérő, középső.)

Tisztabúza 5 frt. 78 kr. Elegybúza 3 frt. 90 kr. Rozs 3 frt. 50 kr. Árpa — frt. — kr. Zab 2 frt. 20 kr. Törökbúza 3 frt 60 kr. Pityóka 2 frt. 70 kr. Mahahús fontja 22 kr.

Távírtati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Mart. 3-án 5% Metalliques 100 frt 59.20. Kamat 59.15. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.35. 1860. Kölcsön 95.25. Bankrészvény 725. Hitelintézeti részvény 200 frt. 252.90. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/4. kr. 124.25 Ezüst 122.50. Cs. kir. arany 5.84. Napoleonor 9.89.

Urbéri kötvények: Magyarországi 79.90. Temesi 77.30. Erdélyi 75.—. Horvátországi 83.25.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

*) Emile de Girardin: „Du hasard.” Fragments sans suite d'une histoire sans fin. Paris, 1828.

Beküldetett.

Mióta a pápa ő szentsége a delieat Revalescierié ud Barry használása következtében szerencsésen meggyógyult, s annak hatását orvosok és kórházak elismerik, senki sem fogja többé a becses gyógytápszer gyógyerejét kétségbe vonni, s következő betegségeket említünk meg, melyeket a gyógyszer és költség nélkül gyógyít: gyomorideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajok, gümó, aszkór, mell-szorulás, köhögés, emésztéshiány, dugulás, gyomorsík, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór, hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzúgás, émelygés és hányás még terhesség alatt is, húgyfesz, búskomorság, soványodás,

csúz, köszvény, sárgaság, 72.000 elismerés gyógyításokról, melyek minden gyógyszernek ellentállnak, rendelkezésre áll, s kívánatra azokból másolatok ingyen szolgáltatnak. Táplálóból levén a hűsnál, a Revalescierié gyermekeknél és felnőtteknél 50-szer megtakarítja a gyógyszer árát.

Elismerv. sz. 73,416.

Fasen, Steierhonban u. p. Pirkfeld, 1869 december 19 én.

Van szerencsém kötelességemből folyólag bizonyítani a Revalescierié jótékony hatását. E jeles szerborzasztó lélegzési nehézségtől, nehéz köhögéstől, szélkörtől és gyomorgörcsöktől mentett meg, melyekben évek óta szenvedtem.

Staininger Vincze nyug. lelkesz.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt 50. 1 frt 2 frt 50 kr. 2 frt 4 frt 50 kr. 5 frt 10 frt —.

Revalescierié csokoláde táblákban:

12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 12 csé. 1 frt 50. 24 csé. 2 frt 50 kr. 48 csé. 4 frt 50 kr. 120 csé. 10 frt — kr.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8. Pesten Törökútnál, Kolozsvártt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 szám, bel-monostorutca 175 sz. és főter 2 szám a zálogintézetnél, és mindenütt postai utávvét mellett.

„EUROPA“

Biztosító részvénytársaság Bécsben.

Helybenhagyatott a magas m. k. földmívelés-, ipar és kereskedelmi miniszteriumnak 1869-iki Novem. 5-kén 20881 sz. a. kelt rendelete által.

A) Igazgató tanács:

Elnök: Hercege Thurn Taxis Egon.

Báró Andrian-Werburg Nándor, a cs. k. szab. Egyetbank igazgató tanácsosa.

Boschan Győző lovag, (Boschan József fia bankháza.)
Diedek Károly, gyárbirtokos.

Báró Diller Lajos, magánzó.

Dürfeld Gusztáv, lovag. — Goldschmidt Ármán, lovag. — Reizes Zsigmond. — Theimer Ede.

(78)

3—3

Alelnök:

Epstein Gusztáv, lovag

az Epstein bankház főnöke, cs. k. szab. Nemzetbank igazgatója, tőzsde-tanácsos, Oldenburg nagyhercegségi consul, a vas korona rend vitéze stb. stb. Báró Koromlai Schey István, (Schey Fr. bankháza).

Frankl Vilmos,

cs. tanácsos, Bécs birodalmi fő- és székváros községi tanácsosa, az alsó ausztr. ker. és iparkamra tanácsosa, Ferencz József rend vitéze, a koronás arany érdemkereszt birtokosa stb. stb.

Gerson Miksa,

gyárbirtokos, a „Gerson és Lippmann“-cég társa, Ferencz József rend vitéze.

Mayer Albert,

gyárbirtokos, a „Mayer V. és Fiai“-cég főnöke.

B) Vizsgáló-bizottmány:

Reizes Zsigmond. — Pottagok: Dr. Chornitzer Ede. — Theimer Ede.

Gróf Stockau Ottó,

magyabirtokos.

Suess Emil,

a cs. kir. szab. „Suess H. A. fiai“ bányász főnöke.

Az igazgatóság.

Zwernemann Henrik.

Van szerencsénk ezennel tudomásul hozni, hogy Erdély részére Kolozsvártt egy vezérügynökséget állítottunk, melynek főnökévé eddigi felügyelőnk Otlik Pál urat neveztük ki, ki fel van hatalmazva biztosítási ajánlatokat elfogadni a következő ágakban:

a) tűz- és felrobbanási károk ellen, b) jószág elszállítási károk ellen vizen és szárazon, c) jégkár ellen, d) tükrőveg törési kár ellen, e és végre biztosításokat az ember életére minden eddig ismert mód szerint, mint biztosítását a hozzátartozóknak, személyes biztosításokat kor szerint, gyermekek kiházasítási biztosítását, élet járadékok és özvegyi pensiók biztosítását stb. stb. s mindezekről fel van hatalmazva kötvényt is kiállítani.

Az igazgatóság.

A fenebb irtakra vonatkozólag alolirt vezérügynökség ajánlja magát biztosítások elfogadására a legmegtámasztott feltételek mellett, a legpontosabb és leghitelesebb kárvizsgálat ígérete mellett.

Az „Europa“ biztosító részvénytársulat vezérügynöksége Kolozsvártt.

Otlik Pál

Ideiglenes irodai helyiség buzautea 119 sz.

1000 erdélyi veder bor eladó

WINKLER JÁNOSNÁL N.-Enyeden

a viszonyokhoz képest illő árban.

a borek többnyire 1866-beli.

ÉLET-ITAL

gyomorbadok, láz, stb. ellen.

Egy nagy üveg 65 krajczár, kisebb 50 krajczár.

Sós borszesz

(prap. Franzbranntwein)

rheuma, csúz, fagyás, fogfájás stb. ellen.

Ára 80 és 40 kr.

Raktár: Winkler Jánosnál N.-Enyeden.

(64)

(4—12)

Vizsgáljatok meg mindent s tartsátok meg a jót!

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanúsítványai által kitüntett gyógyszer.

Dr. Miller móhnyóvénnyedve.

Leghathatóbb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővőz, s a gyermekek számarhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyult. Egy eredeti üvegtégely ára, használati utasítással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Miller óvbalzsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868 ápril 8-ról a növényország leghasznosabb nemeiből a legszorgalmasabban készítve, erősítő és üdítő hatásúál fogva messzire kitünőleg ösmerve a gyomor és végbél nyálkassága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbad, vérhas, puffadás, és kolika-fájdalmak ellen.

Ezen kívül leghathatóbb és legerősebb szer hosszas és kimerítő betegségek ellen.

Egy eredeti, horgany-kupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 fr. 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr. o. é.

Kolozsvártt valódi minőségben csak Binder K. és Dr. Hintz Gy. gyógyszerártaiban kaphatók.

Brassóban: Jekelius F. gyógyszerésznél, Purzengasse; Duschoin I. fűszerkereskedőnél, főtér, és Kugler F. gyógyszerésznél, óvár; Szászvárosban: Specht I. gyógyszerésznél; Beszterczen: Kelp F. néi. Bukarestben: Frank Andr. gyógyszerésznél és Ovessa I. néi; Gyula-terhért: Boos C. néi; Csik-Szeredán: Winkler F. néi; Décsen: Krémer Jánosnál; Fegarasban: Megai I. gyógyszerésznél; Gy.-Szent Miklósban: Fröhlich E. néi, Szebenben: Sill M. néi; Hosszafaluban: Jekelius A. gyógyszerésznél; Kézdi-Vásárhelyt: Lukács F. néi; Medgyesen: Hienz A. gyógyszerésznél; Szász-Szebenben: Weissört. G. A. néi; Nagy-Enyeden: Horváth F. néi. Köhalmomban: Szentpéteri I. néi; Rozsnyón: Römer A. gyógyszerésznél; Segesvártt: Teutsch J. B. néi, ki egyúttal alaktárak felállítására is meg van bízva; S.-szth. Györgyön: Csutak és társánál; Feketealomban: Reinhard C. néi; Földvártt: Folbert E. gyógyszerésznél.

(84)

2—3

Kiadó szállás.

Kolozsvártt, az óvárban 241 sz. alatt lévő két emeletes, 60 lakból, 15

pincéből, 5 szekér szinből és 4 kőistálból álló épület egészben, vagy részletekben egy vagy több évekbe bére kiadó. Értekezhetni felőle b.-hidutczában, 293 sz. a. a tulajdonossal.

Nyomatott az ev. ref. fótanoda betűivel Stein Jánosnál.